

How was the Mishnah written? (continued)

1. Persecution Paragraph 10

ומסר רבי עקיבא את עצמו להריגה (ברכות סא): אחר שנפטר רבי יוסי בן קסמא, ונהרג ר' חנינא בן תרדיון ונתמעטה החכמה אחריהם. והעמיד ר' עקיבא תלמידים הרבה והוה שמדא על התלמידים של ר' עקיבא, והוה סמכא דישראל על התלמידים שניים של ר' עקיבא...

And Rabbi Akiva allowed himself to be killed (Berachot 61b) after Rabbi Yosi ben Kisma died and Rabbi Chanina ben Tradyon was killed, and wisdom was reduced after them. And Rabbi Akiva established many students, but there was destruction upon the students of Rabbi Akiva, and Israel relied on the second wave of students of Rabbi Akiva...

2. Rebbe's Rationale Paragraphs 14-19

וכל ימיו של רשב"ג גדל רבינו הקדוש בנו לתלמוד תורה דקאמרינן במציעא (פד:), כד הווי יתבי רשב"ג ור' יהושע בן קרחא אספסלי, הווי יתבי קמיהו רבי ור' אלעזר בר' שמעון הווי מקשי ומפרקי... "ושמש ר' אותם החכמים דאמר ר' (שבת קמז): "כשהיינו למדין תורה אצל ר' שמעון בתקוע וכו'". והלכתא דמתניתין מנהון גמר...

וכד מלך בתר אבוה, היה בהדי בנוהי של אותן החכמים כגון ר' ישמעאל ב"ר יוסי ור' יוסי בר' יהודה ר' יעקב איש כפר חטיא, ותלמידים אחרים כגון ר' חייא שעלה מבבל ור' חנינה בר חמא ור' אפס ורבן גמליאל ור' שמעון בניו של רבינו הקדוש ור' ינאי, והם הרביצו תורה הרבה.

ובכל השנים האלו נתפרשו כל ההלכות שהיו תלויות בכל המדרשות מפחדי ההפסד גדול שהיה בחרבן הבית, והספקות שהיו להם באותן המהומות. וכל החלוקות שנוולדו בג' דורות הללו נפסקה הלכה בהם, ונודעו ביניהם דברי היחידים ודברי המרובים בתר דטרחי רבנן בהו טרחי נפיש, ודקו בהא דוקא דבתר דוקא ודקדקו הרבה וכל השמועות והמשניות לתקנן. ולא הוסיפו על מימרא דקמאי מאנשי כנסת הגדולה, אלא טרחו טרחי נפיש ודקו דקדוקי רברבי עד דאסיקו מאי דהווי אמרין הנך ראשונים ומאי דהווי עבדין עד דאפשיטו להון כל ספקי דאית להו.

ולא הווי חד מן הראשונים דכתב מדעם עד סוף יומי דרבינו הקדוש. וכן נמי לא הווי גרסי כולהו בפה אחד ולשון אחד, אלא טעמיהו הווי ידעין להון וכלהון דעת אחת הווי בהון ולא הווי בגירסיהו פלוגתא, וידעי מאי דאיתיה דברי הכל ומאי דאית ביה פלוגתא. ומאי דאיתיה ליחיד ומאי דאיתיה לרבים. ולא היו להם דברים מתוקנים ומשנה ידועה שהכל שונים אותם בפה אחד ולשון אחד. אלא אותן הטעמים והשמועות שהיו יודעין אף על פי שהחכמים כלן היו שוין בהם, כל אחד ואחד מתני לתלמידיו באי זה חבור שירצה ובאי זה דרך שירצה...

ומשום הכי פרשי בגמרה "הא מני ר' פלוני היא", ואמרינן "מאן תנא להא דתנו רבנן וכו'", "כמאן כי האי תנא." ואמרינן בכמה דוכתי "מי ששנה זו לא שנה זו..."

וכיון דחזא רבי דאיכא שנויא כולי האי בתנויי דרבנן, אף על גב דטעמיהו לחדא מילתא סלקין, חש דלא נפיש ואתי פסידא מינא דמלתא, הואיל וחזא דקא ממעט לבא וקא מסתם מעין החכמה ומסתלקא תורה...

And all through the life of Rabban Shimon ben Gamliel, he raised his son, Rabbeinu HaKadosh, to learn Torah, as we say in Bava Metzia 84b, "When Rabban Shimon ben Gamliel and Rabbi Yehoshua ben Korchah sat on the benches, Rebbe and Rabbi Elazar b'R' Shimon sat before them, asking and answering..." And Rebbe served those sages, as Rebbe said (Shabbat 147b), "When we learned Torah before Rabbi Shimon in Tekoa, etc." And he learned the laws of the Mishnah from them...

And when he reigned after his father, he was with the sons of those sages, like Rabbi Yishmael son of Rabbi Yosi, and Rabbi Yosi son of Rabbi Yehudah, and Rabbi Yaakov of Kfar Chitaya, and other students like Rabbi Chiya who ascended from Bavel, and Rabbi Chanina bar Chama, and Rabbi Efes, and Rabban Gamliel and Rabbi Shimon sons of Rabbeinu haKadosh, and Rabbi Yannai, and they spread much Torah.

And all through those years, all of the halachot depended upon all of the midrashim were explained, out of fear of the great loss of the churban, and the doubts they had during those catastrophes. And halachah was determined for all of the disputes birthed during those three generations, and the words of individuals and the words of the majority were known among them after great efforts of the sages, and they examined them, examination after examination, and they analyzed greatly, and all of the lessons and mishnayot, to fix them. And they did not add to the statements of the early ones from the Anshei Knesset haGedolah, but they made great efforts and great analyses until they determined what those early ones said and what they did, until they resolved all of their doubts.

And there wasn't one of the early ones who wrote anything, until the end of the life of Rabbeinu HaKadosh. And they did not all learn with one mouth and one tongue, but they knew their reasons, and all of them had one view, and there was no dispute in their editions, and they knew what was unanimous and what was subject to debate, and what was held by one and what was held by many. And they did not have set statements and a known mishnah which all taught with one mouth and one tongue, but those reasons and lessons that they knew, even though the sages all agreed regarding them, each of them taught his students in whatever composition they wished and any way they wished...

And therefore the gemara explains, "Who is this? Rabbi Ploni," "Who authored that which the sages learned," "Like whom is this tanna," and we say in several places, "The one who learned this did not learn this."...

And when Rebbe saw that there was such variation in rabbinic teachings, even though they reached the same conclusion, he was concerned that it was not good and damage would result, for he saw that hearts were shrinking and the springs of wisdom were sealed, and Torah was leaving...

3. Why Rebbe? Paragraph 20

ואחסנוהו לר' מן שמיא דהוה ליה תורה וגדולה, והוי כייפין ליה מכל אתריה כלהו שני, כי ההיא דאמרינן בגיטין (נט, א) אמר רבה בריה דרבא ואי תימא ר' הלל בריה דר' ואלס, מימות משה ועד רבי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד. ושקטו רבנן ביומי דרבי מכל שמדא משום רחמנותא דאיכא בין אנטונינוס ורבי. ואסכים לתרוצי הלכתא כי היכי דלגרסי רבנן כלהו פה אחד ולשון אחד, ולא ליגרוס כל חד וחד לישנא לנפשיה, משום דהנך ראשונים דקמי חרבן הבית לא אצטריכו להכי, הואיל ותורה שבעל פה הוא ולא אתמרו טעמיהו בדברים ידועים כגון תורה דכתיבא, אלא ידעי וגמרי טעמי בלבבון וכל חד וחד מגמר להו ולתלמידיה כאדם המספר לחברו ומלמדו באיזה לשון שירצה.

And Rebbe was granted Torah and Authority from Heaven, and his entire region, all of his life, followed him, as in Gittin 59a, "Rabbah breih d'Rava, or Rabbi Hillel breih d'Rabbi Valles, said: From Moshe until Rebbe, we never found Torah and authority in one place."

And the Rabbis were tranquil, without assault all through Rebbe's time, because of the affection between Antoninus and Rebbe. And he decided to organize Halachah so that the Rabbis would all learn as one mouth, in one expression, and not each one learning with his own expression. The early ones, before the Churban, didn't need this, since it is the spoken Torah and they didn't state their logic in things which were known, like in the Written Torah. They knew and learned in their hearts, and each one taught them and their students like one who speaks to another and teaches him in whatever language he chooses.

Mishnah, Tosefta, Braita

4. Tosefta and Braita Paragraphs 24-26

כד. וסתם מתני' ר' מאיר ולא אמרן מלבן, אלא ההיא אורחא דגמריה דר' מאיר הוה גמיר ר', ובאותו דרך דהוה מתני' ר' מאיר לתלמידיה, אותה גמרא אחז ר' וקבעה לאתנויי לכלי עלמא. ור' מאיר אחז דרך הגמרא שלו מר' עקיבא רבן, ור' עקיבא קבלה מרבתי הראשונים, דאמרינן (סנהדרין פו, א) אמר ר' יוחנן סתם מתני' ר' מאיר סתם תוספתא ר' נחמיה סתם ספרי ר' שמעון וכלהו אליבא דר' עקיבא.

כה. והני ברייתא דתוספתא וספרא וספרי, הילין ברייתא כלהו הוו תנו להו רבנן קמאי, ואתו ר' יהודה ור' נחמיה ור' שמעון וליקוטינן כל חד מניהו דיליה....

כו. אבל ברייתא אחרנייתא לא איכפת לן בהו, משום דהני מובחרין דרבנן הוו דלקטינהו וחברינהו, והנהו הוו תלמידי חשיבי של ר' עקיבא...

24. And an unassigned mishnah is Rabbi Meir. He didn't say those on his own, but the path of Rabbi Meir's learning was what Rebbe learned, and in the same path that Rabbi Meir taught his students, that learned Rebbe took and he established it to teach the world. And Rabbi Meir took his path of learning from his rebbe, Rabbi Akiva. And Rabbi Akiva received it from his early rebbeim, as in Sanhedrin 86a, "Rabbi Yochanan said: The author of an unattributed Mishnah is Rabbi Meir, an unattributed Tosefta is Rabbi Nechemiah, an unattributed Sifra is Rabbi Yehudah, an unattributed Sifri is Rabbi Shimon – and all of them are within the thought of Rabbi Akiva."

25. And these braitot of Tosefta, and Sifra and Sifri, these braitot were all taught to them by earlier sages, and Rabbi Yehudah, Rabbi Nechemiah and Rabbi Shimon came and collected, each his own...

26. But the last braitot, they were not concerned with, because the choicest of the rabbis were the ones who collected and compiled them, and these were the great students of Rabbi Akiva...

5. Rabbi Meir Paragraphs 27-28

כז. והגדול שבכל תלמידי ר' עקיבא ר' מאיר הוה, דאמרינן בעירובין (יג, ב) אמר ר' אחא בר חנינא גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שאין בדורו של ר' מאיר כמותו, ומפני מה לא קבעו הלכה כמותו לפי שלא עמדו חבריו על סוף דעתו, שהיה אומר על טמא טהור ועל טהור טמא ומראה לו פנים. ומשום הכי הוה חביב ליה לר' עקיבא וסמכיה מינקותיה.

כח. ונקט ר' בהלכתא ארחה דר' מאיר והיא הות ארחה דר' עקיבא, כיון דחזא ר' דארחה דר' מאיר קצרה וקרובה ללמד ודבריה מחוברים חבור יפה כל דבר ודבר עם מה שדומה לו, ומדוקדקין דבריו הרבה יותר מכלהו רבנן תנאי אחרני, ואין בהן שפת יתר וכל מילתא ומילתא מסקא לטעמא, בדלא אמיר בה מילי דטופיינא דלא צריכין, ולא מחסרא ולא מיתרא מדעם...

ואף על גב דכלהו רבנן שוין בטעמי, כיון דר' עקיבא היה רחב לב ור' מאיר תלמידיה נמי רחב לב, הוה שפירא תריצתהון ועדיפא מדכלהו תנאי אחרני. משום הכי לקטה ר' ואוסיף בה מאי דהות ביומיה ותרצה כדחזי...

27. And the greatest of all of Rabbi Akiva's students was Rabbi Meir, as Eruvin 13b says, "Rabbi Acha bar Chanina said: It is known before the Creator of the world that there was none in Rabbi Meir's generation like him. And why didn't they establish Halachah like him? Because his colleagues could not understand his position. He said that which was tamei was tahor and that which was tahor was tamei, and he showed why." And therefore he was beloved to Rabbi Akiva, who ordained him from his youth.

28. And in stating Halachah, Rebbe adopted the path of Rabbi Meir, which was the path of Rabbi Akiva, since Rebbe saw that Rabbi Meir's path was concise and easy to teach and its words were composed well, each lesson with that which resembled it, and his words were very precise, more than all the other Tannaim. There were no extra words, and each item had a reason, without redundant words, and nothing was lacking or extra...

And even though all of the rabbis took the same position, since Rabbi Akiva was of broad heart, and his student Rabbi Meir was also of broad heart, their statements were beautiful and greater than those of all the other tannaim. Therefore Rebbe collected them, and he added what was in his day, and he set it appropriately...

6. Rebbe's Exclusions Paragraphs 34, 36

לד. ולענין תוספתא דר' חייא. ודאי הוא תרצה ולא מסיימא לן מילתא אי ביומ' דר' תרצה או בתריה. אבל בלא ספק בתר דאתרצן הלכות משנתנו אתרצה תוספתא. ומילי דתוספתא ברירן דבתר מתנ' אינון ועליהון תניין....
לו. ודאמרינו מה ראה ר' חייא לכתבה ואמאי לא כתבה רבי. אלו בקש ר' לכתוב ולחבר כל מה שהיה שנוי בימיו, אריכן מילי ואתערקון, אלא ר' עקרי הדברים תקן וכתב וכגון קלות [=כללות] ולשנא קייטא, דאפילו מחדא מילתא מגמר ממנו כמה טעמי ותלי תילי של הלכות והגדות גדולות ונפלאות דבסיעתא דשמיא אתאמרה מתנ'. ואתא ר' חייא ופשט בברייתא פרטי ואנפי להנהו עקרי וכללי ורובי דטעמי דנפישין ומרווחין בברייתא, עקר דילהון במתנ', ועל עקר דמתנ' סמכינן כדאמ' בתעניות (כא, א) אלפא תלא נפשיה באסקריא דספינתא, אמר אי איכא אינש דשאל מינאי מילתא בדבי ר' חייא ודבי ר' אושיעי' ולא פשיטנא ליה ממתנ' נפילנא מאסקרה וטבענא. אלמא כל מאי דאיכא בדבי ר' חייא ור' אושיעי' אית לן למפשט ממתנ'. ובא אלפא להראות חכמתו משום ההוא מעשה דיליה בהדי ר' יוחנן, וכד אתא ההוא סבא ותנא ליה האומר תנו שקל לבני בשבת והם ראויין לתת להם סלע נותנין להם סלע וכו' הא מני ואוקמה כר' מאיר דאמר מצוה לקיים דברי המת (ב"ב קכט, א). [ועי' תשוה"ג הרכבי סי' כג ד-סבא- הוא זקן סתם שהיה נמצא באותה שעה].

7. Rambam, Introduction to Commentary to the Mishnah

וראה שלא להזכיר משמות המקבלים אלא היותר קרובים אליו, משמעון הצדיק והלאה. ועשה דבריו בה כלומר במשנה דברים קצרים הכוללים ענינים רבים, והיתה ברורה אצלו מרוב חדות שכלו ורוחב בינתו, אבל מי שלמטה ממנו הנה היא קשה עליו, לפי שחכמים הראשונים לא היו מחברים אלא בשביל עצמם. לפיכך ראה אחד מתלמידיו והוא ר' חייא לחבר ספר ללכת בו בעקבות רבו, לבאר בו מה שאינו ברור בדברי הרב, והיא התוספתא. ונתכוון בה לבאר המשנה ולהוסיף ענינים שאמנם אפשר ללמד מן המשנה אבל אחרי יגיעה, וחדשם כדי ללמדינו איך ללמוד ולחדש מן המשנה. וכך עשה גם ר' אושיעי. וגם רב חבר בריתא והיא ספרא וספרי. ורבים זולתם...